

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustini in euangelium secundum Iohannem sermones
CXXIII - Cod. Aug. perg. 47**

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Sermo LXXXVII

[urn:nbn:de:bsz:31-64194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-64194)

illorum ratiocinatio qui praescientiam dei defendunt contra gratiam dei,
& ideo dicunt nos electos ante mundi constitutionem, quia praesciuit nos
deus futuros bonos, non se ipsum nos facturum bonos; non hoc dicit quid dicit.
Non uos me elegistis, quoniam si propterea nos elegisset, quia futuros bonos
esse praesciuerat, simul & iam praesciisset quod eum nos fuisset prius
electuri; non enim aliter esse possemus boni, nisi forte dicendus est boni,
qui non eligit bonum. Quid ergo eligit in non bonis, non enim electi sunt
qui boni fuerunt, qui boni non essent, nisi electi essent. Alioquin gratia
iam non est gratia, si praecessisse contendimus merita. haec quippe
electio gratiae est, de qua dicit apostolus. Si ergo & in hoc tempore reli-
quiae per electionem gratiae, factae sunt; unde subiungit; si enim gra-
tia iam non ex operibus, aliquam gratia iam non est gratia. Audi in gratia.
in grate audi. Non uos me elegistis sed ego uos elegi; non est ut dicitur.
ideo electus sum, quia iam credebam; si enim credebas in eum, iam elegeras
eum. Sed audi. non uos me elegistis; non est ut dicas, antequam crederes,
iam bona operabar, ideo electus sum. Quid enim est boni operis, ante fi-
dem, cum dicit apostolus. Omne quod non est ex fide peccatum est.
Quid ergo dicturi sumus audiendo. non uos me elegistis, nisi quia mali
eramus & electi sumus ut boni per gratiam nos eligentes essemus, non est
enim gratia, si praecesserant merita, est autem gratia, haec igitur non
inuenit, sed effecit merita; & uidet & carissimi quem admodum non
eligit bonos, sed quos eligit faciat bonos; Ego inquit elegi uos & posui uos
ut exatis & fructum afferatis & fructus uester maneat, nonne iste est
fructus de quo iam dixerat, sine me nihil potestis facere. elegit ergo &
posuit, ut examus & fructum afferamus. Nullum itaq, fructum unde nos
elegit habebamus; ut exatis inquit, & fructum afferatis; imus ut afferamus
& ipse est uia qua imus, in qua nos posuit ut examus; proinde in omnibus mi-
sericordia eius praeuenit nos; & fructus inquit uester maneat, ut quodcumq,
pateris patrem in nomine meo de & uobis. Maneat ergo dilectio, ipse est
enim fructus noster, quae dilectio nunc est in desiderio, nondum in saturitate,
& ipso desiderio quodcumq, paterimus in nomine unigeniti filii, dat nobis
pater; quod autem accipere saluandis non expedit nobis, non existimem
nos pater in nomine saluatoris, sed hoc paterimus in nomine saluatoris quod
pertinet ad rationem salutis.

**INCIPIT SERMO LXXXVII DE EO QUOD DICIT HAEC MAN-
DO UOBIS UT DILEXATIS INUICEM USQ, AD DEO QUOS
ELEGIT DE MUNDO PROPTER REA DIT UOS MUNDO.**

In lectione euangelica quae hanc antecedit dixerat dñs. non uos me
 elegistis. sed ego elegi uos & posui uos ut eatis & fructum afferatis & fruc-
 tus uester maneat. ut quodcumq; p̄cietas patrem in nomine meo d&
 uobis. De quibus uerbis iam nos quod dedit dñs. differuisse meministis.
 hic autem dicit sequenti scilicet lectione quam modo cum recitatur audis-
 tis. Haec mando uobis. ut diligatis inuicem. ac per hoc intelligere debe-
 mus hunc esse fructum nostrum. de quo ait; ego uos elegi ut eatis & fruc-
 tum adferatis & fructus uester maneat. & quod adiunxit. ut quodcumq;
 p̄cietas patrem in nomine meo d& uobis. Tunc itaq; dabit nobis si diliga-
 mus inuicem. & hoc ipsum ipse dederit nobis qui nos elegit non habentes
 fructum. quia non eum nos elegeramus. & posuit nos ut fructum adfera-
 mus. hoc est inuicem diligamus. quem fructum sine illo habere non possumus.
 Sicut palmetes facere sine uite nihil possunt. caritas ergo est fructus nos-
 ter. quam definit apostolus de corde puro & conscientia bona & fide non
 ficta. hac diligimus inuicem. hac diligimus dñm. neq; enim uera dilectione
 diligemus inuicem. nisi diligentes dñm. Diligit enim unus quisq; proxi-
 mum tamquam seipsum. si diligit dñm. nam si dñm non diligit. non diligit se
 ipsum. In his enim curatis duobus p̄ceptis. tota lex pendet & prophetae.
 hic est fructus noster. De fructu itaq; nobis mandans. haec mando inquit
 uobis ut diligatis inuicem. unde & apostolus paulus cum contra opera car-
 nis commendare fructum sp̄s uellat. ac apite hoc posuit. fructus inquit sp̄s
 caritas est. ac deinde cetera tamquam existo capite exhortata & religata con-
 texuit. quae sunt. gaudium. pax. longanimitas. benignitas. bonitas. fides.
 mansuetudo. continentia. Quis autem bene gaudet. qui bonum non dili-
 git. unde gaudet. quis qui pacem ueram nisi cum illo potest habere quem
 uera ceter diligit. Quis est longanimis. in bono perseuerant. ^{mando h}
 ferueat diligendo. quis est benignus. nisi diligit cui optulatur. quis
 bonus nisi diligendo efficitur. quis salubriter fidelis. nisi ea fide quae
 per dilectionem operatur. quis mansuetus utiliter. cui non dilectio mo-
 deratur. quis ab eo contentus unde turpatur. nisi diligit unde honestatur.
 Merito itaq; magister bonus dilectionem sic sepe commendat tãquã
 sola praecipienda sit. sine qua non possunt prodesse cetera bona. &
 quae non potest haberi sine ceteris bonis. quibus homo efficitur bonus.
 pro hac autem dilectione patienter debemus & iam mundi odia sustine-
 re. necesse est enim ut nos oderit. quos cernit nolle quod diligit.
 sed plurimum nos de se ipso dñs consolatur. qui cum dixisset. Haec man-
 do uobis ut diligatis inuicem. adiecit atq; ait. Si mundus uos odit. scitote

quoniam me priorem uobis odio habuit, cur ergo se membrum supra uerticem extollit? Recusas esse incorpore, si non uis odium mundi sustinere. cum capite, si de mundo inquit essetis, mundus quod suum erat diligeret, uniuersae utique, hoc dicit ecclesiae, quam plerumque, & iam ipsam mundi nomine appellat, sicut est illud, deus erat in christo mundum reconcilians sibi, Itemque, illud, Non uenit filius hominis ut iudicet mundum, sed ut saluetur mundus per ipsum, & in epistola sua iohannes ait, ad uocatum habemus ad patrem ihesum christum iustum, & ipse propitiator est peccatorum nostrorum, non tantum nostrorum, sed & totius mundi, Totus ergo mundus ecclesia est, & totus mundus odit ecclesiam, mundus igitur odit mundum, inimicus reconciliatum, damnatum saluum, inquinatum mundatum, Sed iste mundus quem deus in christo reconciliat sibi, & qui per christum saluatur & cui per christum peccatum omne donatur, De mundo electus est inimico damnato, contaminato, ex ea quippe massa quae tota in adam perit, fiunt uasa misericordiae in quibus est mundus pertinet ad reconciliationem, quem mundus odit ex eadem massa pertinet ad uasa irae quae perfecta sunt ad perditionem, Denique, cum dixisset, Si de mundo essetis, mundus quod suum erat diligeret, continuo subiicit, quia uero de mundo non estis, sed ego elegi uos de mundo, propterea odit uos mundus, Ergo & ipsi inde erant, unde ut non essent electi sunt, inde non meriti sui quorum nullabona praecesserant opera, non natura quae tota fuerat per liberum arbitrium in ipsa radice uitata, sed gratuita hoc est uera gratia, qui enim de mundo mundum elegit, fecit quod eligeret, non inuenit, quia reliqua per electionem gratiae saluae factae sunt, Si autem gratia inquit, iam non ex operibus, alioquin gratia iam non est gratia, Si autem quaeratur quomodo se diligit mundus perditionis, qui odit mundum redemptionis, diligit se utique, falsa dilectione, non uera, Proinde falso se diligit & uere odit, qui enim diligit iniquitatem, odit animam suam, sed diligere se dicitur, quoniam iniquitatem quam iniquus est diligit, & rursus odisse se dicitur, quoniam quod ei nocet hoc diligit, odit ergo in se naturam, diligit uitium, odit quod factus est per diuinitatem, diligit quod in eo factum est per liberam uoluntatem, Unde nos quoque, illum diligere & prohibemur si recte intellegimus & iubemur, prohibemur scilicet ubi nobis dicitur, nolite diligere mundum, iubemur autem ubi nobis dicitur, diligite inimicos uestros, ipsi sunt mundus qui nos odit, ergo prohibemur diligere in illo quod ipse diligit in se ipso, & iubemur diligere in illo quod ipse odit in se ipso, deus scilicet opificium & diuersas bonitatis suae consolationes, uitium quippe in illo diligere

prohibemur. iubemurq. diligere naturam. cum ipse in se diligit uitam.
oderitq. naturam. ut nos eum & diligamus & oderimus recte. cum se ipse
diligit. oderitq. peruerse.

**INCIPIT SERMO LXXVIII. DE EO QUO DICTUM EST ME
MENTOTE SERMONIS MEI QUEM EGO DIXI UOBIS USQ. NO
SED HAEC OMNIA FACIENT UOBIS PROPTER NOMEN MEUM
QUIA NESCIUNT EUM QUI MISIT ME.**

Exhortans dñs ser uos suos ad mundi odia perferenda patienter.
Nullum maius eis et melius quam de ipso ponit exemplum: qñm sicut
dicit apostolus p̄rus. Xps̄i pro nobis passus est. relinquens nobis exem
plum ut sequamur uestigia eius; quod utiq. si facimus. ipso adiuuante faci
mus qui dixit. sine me nihil potestis facere. Deniq. quibus iam dixerat. —
Si odit uos mundus. scitote quia me prior em uobis odio habuit. & nunc in eo
quod audistis cum leger̄tur euangelium. Mementote inquit sermonis
mei quem ego dixi uobis. non est ser uis maior dño suo. Si me persequuti
sunt & uos persequentur; si sermonem meum seruauerunt & uestrum ser
uabunt. Dicendo autem. non est ser uis maior dño suo. nonne euidenter
ostendit. quem admodum intellegere debeamus quod superius dixerat. iam
non dico uos ser uos. ecce enim ser uos eos dicit; nam quid est aliud. non est
ser uis maior dño suo; si me persequuti sunt & uos persequentur; manifestū
est igitur illum ser uum qui non man̄ & in domo in aeternum. illum per ti
nentem ad timorem quem foras caritas mittat esse intellegendum ubi dictū
est. iam non dico uos ser uos. hic autem ubi dicitur. non est ser uis maior dño
suo. si me persequuti sunt & uos persequentur. illum significari ser uum per
tinentem ad timorem castum qui per man̄ & in saeculum saeculi. hic enim
ser uis est auditurus. Euge bone serue. intra in gaudium dñi tui. Sed haec
omnia inquit facient uobis propter nomen meum. quia nesciunt eum
qui misit me. Quae omnia facient nisi quae dixit. odio habebunt scilicet
& persequentur. sermonemq. contemnent. qñm si sermonem non ser
uarent eorum. ne tamen odissent eos. neq. persequerentur. uel & iam si
odissent. ne tamen persequerentur. non omnia facerent; haec autem
omnia facient uobis propter nomen meum. quid est aliud dicere. quā
me in uobis odio habebunt. me in uobis persequentur. & sermonem uest
rum quia meus est. ideo non seruabunt. Haec enim omnia facient uo
bis propter nomen meum. non uestrum sed meum. Tanto igitur miseri
ores qui propter hoc nomen ista faciunt. quanto beatiores qui propter
hoc nomen ista patiuntur. sicut ipse alio loco dicit. Beati qui persecutionē